

OSTATNIE WŁADOMOSCI

Przebieg miesięczny
1.95 z odn. do domu
1.50 z odb. w Adm.

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Niedziela 18 kwietnia 1937 r.

Nr. 106

Powstańcy cofają się

pod naporem tanków i piechoty rządowej na odcinku Jarama

PARYŻ. Z frontu madryckiego Havas donosi: Wczoraj rano podczas kontrofensywy pod naciskiem tanków i piechoty rządowej wojska narodowe na odcinku Jarama zmuszone były do odwrotu.

MADRYT. Południowy komunikat Rady Obrony Madrytu głosi, że wszystkie uderzenia powstańców, mające na celu przyświeca z odsieczą dzielnicy uniwersyteckiej zostały odparte.

Na froncie Avila wojska rządowe osiągnęły podczas natarcia region Naval des Marques.

Na froncie Guadalajara wojska rządowe, posuwające się wzdłuż szosy aragońskiej, nacierają w kierunku Almadrones.

PARYŻ. Havas donosi z Avilla (po stronie powstańców): W kołach dobrze poinformowanych oceniają siły wojsk rządowych na 100 tysięcy żołnierzy. Siły powstańców są mniejsze, lecz rząd gen. Fran-

co powołał pod broń jedynie 5 roczników rezerwy, które obecnie przechodzą wyszkolenie.

Powstańcy mają jeszcze do dyspozycji 10 roczników rezerwy, lecz gen. Franco zamierza powołać je pod broń jedynie w ostateczności.

Po ukończeniu walki o Bilbao, dowództwo powstańcze będzie mogło przesłać połowę wojsk walczących na froncie północnym przerwając na inne fronty.

LONDYN. Rząd brytyjski otrzymał wczoraj za pośrednictwem swego konsula w Bilbao komunikat rządu baskijskiego, który stwierdza, że u wejścia do portu w Bilbao nie znajdują się żadne zagrożenia.

Uduşony w zwałach węgla Drugiego górnika zmiotła kolejka

Ubiegłej nocy w czasie wydobycia węgla z odkrywkowej kopalni w Brzezince, zasypany został masami węgla, które oberwały się ze stropu, 55-letni robotnik Paweł Stalmach.

Nieszczęśliwy robotnik poniósł śmierć przez uduszenie z powodu braku dopływu powietrza. Zwłoki jego wydoby-

to na powierzchnię. Zmarły osierocił żonę oraz 8-ro dzieci.

Również ubiegłej nocy zdarzył się tragiczny wypadek w Ligocie pod Katowicami, gdzie pociąg kolejki kopalni „Wujek” przejechał palacza hutniczego 42-letniego Roberta Manowskiego.

Spod kół kolejki wydobyto już tylko zwłoki przejechane go robotnika.

Ohydny gwałt

Czterej młodociani mieszkańcy wsi Gądecz pod Bydgoszczą odpowiadali przed Sądem Okręgowym za dokonanie gwałtu na młodej dziewczynie.

Byli to 18-letni Eryk Gorian, 19-letni Józef Smorgol, 16-letni Jan Sakanowski i 17-letni Bronisław Pawlik. Jako piąty zasiadł na ławie oskarżonych 25-letni Roman Jankowski również z Gąde-

cza, który namówił chłopców do ohydny czynu.

Szczegółów rozprawy nie możemy podać, gdyż odbyła się przy drzwiach zamkniętych.

Na mocy wyroku, który został ogłoszony publicznie, zostali skazani Gorian i Smorgol po 7 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata, Pawlik i Saganowski na dom poprawy a Jankowski na 3 miesiące więzienia z zawieszeniem na 3 lata. (ml.)

Prefekt policji zabity

HAIFA. Zastępca prefekta policji Haleem Basta, na którego już raz dokonano zamachu w marcu, został wczoraj zabity wystrzałem rewolweru przez nieznanego sprawcę. Jednocześnie został ranny policjant i dziecko.

Kontrola granic Hiszpanii

LONDYN. Postanowienia, dotyczące kontroli lądowych i morskich granic Hiszpanii wejdą w życie o północy w nadchodzący poniedziałek.

Wszyscy członkowie podkomitetu nieinterwencji powzięli zgodną decyzję powierzenia specjalnemu komitetowi rzeczoznawców sprawy wycofania z Hiszpanii ochotników cudzoziemskich.

minowe i że baterie nadbrzeżne są w możności zapewnić ochronę statków handlowych na wodach terytorialnych.

BARCELONA. — Wielka zwyczajka cen artykułów spożywczych wywołuje tu zamieszanie, a wczoraj nawet rozruchy głodowe.

W dzielnicy robotniczej, w okolicy rynku, zgromadziły się tłumy kobiet, które uformowały następnie pochód i

ndały się pod pałac rządowy, wznosząc okrzyki domagające się obniżenia cen i zapewnienia normalnej dostawy środków żywnościowych.

Podobna demonstracja odbyła się przed gmachem departamentu rolnictwa. Rada generalidad, Calvet przemówił do demonstrantek i zapewnił, że nieusprawiedliwiona zwyczajka cen będzie surowo karana.

Dzieci „wrogami ludu” Dziwolągi z państwa sowieckiego

MOSKWA. Poszukiwanie wszędzie „wrogów ludu” i zwalanie na nich winy za wszystkie niepowodzenia doprowadziło do tego, że wynajduje się w „wrogów ludu” wśród dzieci.

„Białoruska Zwiastwa” wykryła „wroga ludu” w osobie 16-letniego chłopca nazwi-

skiem Wysiewka.

Wina jego polega na tym, że będąc uczniem seminarium nauczycielskiego zamieścił w gazecie ścienną artykułik, w którym powiedziane było, że biblioteka seminarium zaściana jest antysowiecką literaturą i że literaturę tę czytają niektórzy uczniowie.

W Monachium nastąpi spotkanie Hitlera z Mussolinim

RZYM. Niektóre dzienniki zagraniczne doniosły, że Mussolini po spotkaniu się dnia 22 b.m. w Wenecji z kanclerzem Schuschniggem uda się samolotem do Monachium, gdzie rewizytować będzie kanclerza Hitlera, który, jak wiadomo, bawił we Włoszech w czerwcu 1934 r.

W związku z tą wiadomością koła włoskie stwierdzają,

iz premier Goering podczas swego niedawnego styczniowego pobytu w Rzymie zaprosił Mussoliniego w imieniu Hitlera do Niemiec.

Zaproszenie to zostało przez Mussoliniego w zasadzie przyjęte, jednakowoż ani termin, ani miejsce ewentualnego spotkania Mussoliniego z Hitlerem nie zostały dotychczas ustalone.

Otwarcie wystawy opóźnione Na kilkaset pawilonów wybudowano cztery

PARYŻ. — Sprawa otwarcia wystawy paryskiej jest już dziś przesądzona w tym kierunku, że 2 maja wystawa na pewno otwarta nie będzie.

Wszystkie rozważania i ostatecznie narady, w których bierze udział zarówno minister przemysłu i handlu, jak i sam premier, obracają się dookoła ustalenia nowego terminu oficjalnego otwarcia.

Z kilkuset pawilonów, znajdujących się w budowie, tylko 4 pawilony, t. j. pawilon Bel-

gii, Maroka, Egiptu i pawilony prasy — zostały ukończone, ale i w tych pawilonach jeszcze urządzenia wewnętrzne zostały dopiero rozpoczęte.

W każdym razie w kołach kierowniczych wystawy i w kołach rządowych czynione są wysiłki, aby nie odraczać otwarcia lub aby odroczenie otwarcia wystawy było jak najmniejsze, przede wszystkim ze względu na uroczystości koronacyjne w Londynie.

Zakaz zjazdu w Racławicach potwierdzony przez Min. Spraw Wewn.

Zarząd wojewódzki Stronnictwa Ludowego w Kielcach wniósł do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych odwołanie od decyzji urzędu wojewódzkiego z dnia 9 kwietnia r. b. zakazującej urzędowania zjazdu Stronnictwa Ludowego w Racławicach pow. miechowskiego.

Ministerstwo Spraw Wewn.

wewnętrznych, podzielać słuszną nosć motywów, zawartych w odmownej decyzji urzędu wojewódzkiego w Kielcach, opierając się na przepisach ustawy o zgromadzeniach oraz ustawy o postępowaniu administracyjnym, nie uwzględniło odwołania, utrzymując w mocy decyzje urzędu wojewódzkiego w Kielcach. PAT

Ludendorff o potęgach ponadpaństwowych i przyczynach przegranej wojny światowej

BERLIN. Przypadająca na wczoraj 55-ta rocznica służby wojskowej gen. Ludendorffa uczczona była z dużą ostentacją. Prasa niemiecka ogłosiła artykuły okolicznościowe o zasługach sędziwego wodza armii niemieckiej.

Do Futzing w Bawarii, gdzie przebywał gen. Ludendorff, udali się celem złożenia życzeń minister wojny marsz. Blomberg, naczelni dowódcy armii lądowej i marynarki oraz reprezentant dowódcy lotnictwa prem. Goeringa.

Gen. Ludendorff w odpowiedzi na życzenia wygłosił przemówienie, w którym oświadczył m. in.:

„Czasy, w których żyjemy,

podobne są pod wielu względami do czasów sprzed wojny światowej.

Gdyby wtedy dążenia moje do udoskonalenia siły zbrojnej i przeprowadzenia powszechnej obowiązkowej służby uwięzione zostały pełnym powodzenia, gdyby rząd pojmował wówczas wystarczająco dobrze nakazy chwili i gdyby naród zachował spoistość w obliczu kraciej roboty nierozpoznanych jeszcze potęg ponadpaństwowych, potęgi te nie zdołałyby obrócić przeciwko Niemcom tylu państw, narodów i wojsk.

Dzisiaj, dzięki przenikliwości pracy wodza i kanclerza Rzeszy, Niemcy odzyskały

zdolność obronną i świadomością tego, iż jedynie zbrojny, zwarty naród niemiecki może być ostoją pokoju w Europie wbrew chęci rozpoznanych dzisiaj potęg ponadpaństwowych”.

Ludendorff mówił następnie z uznaniem i wdzięcznością o pracy nowej armii niemieckiej i wezwał następnie obecnych jej zwierzchników do bacności wobec knowań potęg ponadpaństwowych.

„Dbajcie o to — mówił — aby poza siłą duchową armia stała również silny duchowo naród niemiecki, świadomy swej odrębności i zdający sobie jasno sprawę z istnienia potęg ponadpaństwowych”.

Przed strajkiem krawców - chałupników

Krawcom o wiele gorzej się powodzi, niż szewcom

Przygotowania chałupników krawieckich do akcji o poprawę egzystencji prowadzone są na terenie Warszawy, jak i całego kraju w szybkim tempie.

W chwili obecnej toczą się pertraktacje o uzgodnienie wysuwanych postulatów między związkami pracowników odzieżowych i związkiem majstrów krawieckich.

Inicjatywa akcji wyszła w zasadzie ze związku krawieckich majstrów chałupniczych, natychmiast jednak poparta została przez czeladników zjednoczonych w związku zawodowym robotników przemysłu odzieżowego.

— Jakże są zasadnicze postulaty waszej walki? — pytamy członków związku majstrów.

— Ogólnie rzecz biorąc, wysuwamy te same warunki, jakie wysunęli chałupnicy przemysłu szewskiego, a mianowicie: Rewizja stawek, umowa zbiorowa jedna dla wszystkich chałupników, u-

bezpieczenia socjalne, urlopy i odprawy na wypadek utraty pracy. Poza tym jeśli idzie o stanowisko majstrów chałupniczych domagać się będziemy specjalnego dodatku, niezależnie od amortyzacji maszyn, które przecież pracują dla naszych przedsiębiorców.

— A jak się te stosunki układają w chwili obecnej?

— W tej chwili jest u nas jeszcze gorzej, niż było u szewców przed strajkiem okupacyjnym. W chałupnictwie krawieckim zatrudnionych jest obecnie około 25 tysięcy ludzi.

Jeśli stwierdzić, że tylko niewielu ponad tysiąc korzysta ze stałej pracy w warsztacie przedsiębiorcy, to dojsć trzeba do wniosku, że kupcy całkowicie przerzucili się na pracę chałupniczą.

— Dodać przy tej okazji musimy, że chałupnicy krawieccy pracują nie tylko dla sklepów z ubiorami. Sporą część naszych zamówień stanowią zlecenia większych krawców,

pracujących z cudzego materiału.

Są to więc znane i reklamowane firmy krawieckie, które zdobywają sławę na niczyjej innej jak tylko na naszej pracy. Za dostarczony do szucia garnitur bierze taki krawiec od 120 do 170 złotych, podczas gdy nam płaci od 55 do 45 złotych. Procent więc jaki przy tej okazji zarabia obliczyliby można tylko setkami.

— A jak się obecnie przedstawia sprawa ubezpieczeń?

— Tych nie ma zupełnie. W wypadku choroby narażeni

jesteśmy na śmierć nawet i nikt nam ręki nie poda. To samo naturalnie w wypadku, jeśli kierowany własnym „widzi-mi-się” przemysłowcem nie dostarczy nam pracy. Możemy spokojnie pójść żebrac, albo umierać z głodu.

— Kiedy zaczynacie akcję?

— zadajemy ostatnie pytanie.

— Jeszcze w tym miesiącu. Na razie staramy się prowadzić pertraktacje, aby wyczerpać wszelkie środki polubowne, jeśli jednak to się nie uda, nie zawahamy się przed strajkiem.

Wesoly kącik
Zakochany dorożkarz

Młody dorożkarz, Feluś, zakochał się. Ale co do wzajemności — nie był pewny.

— Czy mnie Zośka kocha? — rozmyślał, siedząc na koźle. — Szofer Bolek też się koło niej kręci. A ona i do niego się uśmiecha i do mnie.

Felka dręczyło pytanie: Kocha czy nie kocha?... Jak się przekonać?

Felk postanawia sobie przenieść. Jeżeli pierwszy pasażer, który wsiądzie, każe się wieźć pod parzysty numer, to znaczy, że Zośka kocha. Jeżeli pod nieparzysty — to nie kocha.

Obrawszy sobie taką wroźbę, młody dorożkarz zapalił papierosa i czekał. Uplłynął może kwadrans, gdy do dorożki podszedł pierwszy pasażer i rozsiadł się wygodnie.

Felk zamierzał w oczekiwaniu. Za chwilę rozstrzygnięciem jego los. Pod jaki numer gość każe jechać? Pod parzysty, czy nieparzysty?

— Dworzec Główny! — oznajmił krótko pasażer.

— A niech cię! — mruknął pod nosem rozczarowany dorożkarz. — Akurat musiał sobie wybrać adres bez numeru.

Niechętnie sięgnął po lejce. Trudno trzeba będzie odłożyć wroźbę do następnego pasażera. Następny pasażer zdecydował, czy Zośka kocha, czy nie kocha!

— Ale, jakby się wszyscy zgodzili, żaden pasażer nie podawał numeru. Następny kazał się wieźć na spacer w Aleje, trzeci z kolei — na róg Brackiej i Chmielnej, a czwarty na most Poniatowskiego.

I dopiero wieczorem wsiadł z trudem do dorożki pijany jegomość.

— Ulica Kacza! — mruknął. Felkowi zabiło serce. Narzeczony jakiś przyzwolony adres. Teraz się rozstrzygnie. Parzysty numer, czy nieparzysty.

Ponieważ pijany nie więcej nie mówił, Felk odwrócił się niecierpliwie.

— Jaki numer, proszę pana.

— Brnaście... — zamamrotał pijany.

— Jaki?!

— Brnaście... — powtórzył pasażer i... zasnął.

Felk z zakłopotaniem podrapał się w głowę.

— Brnaście?... Może być parzysty i nieparzysty... Zawiozę go pod „dwanaście”.

Po chwili zatrzymał konia pod dwunastym numerem na wskazywanej przez pasażera ulicy.

— Jesteśmy na miejscu! — obudził pasażera. — Wsiadaj pan.

Pijany mętnie spojrzął na kamienicę.

— To nie tu! — mruknął. — Nie ta kamienica.

Felk poczuł nieprzyjemny ucisk przy sercu. Bardzo mu na tym zależało, żeby numer był parzysty. Zaciął konia i podjechał pod następną kamienicę.

— Może tu? — spytał, wskazując na numer 14-ty.

— Nieee... — zaprzeczył pijany. — Do kolegi jadę na imieniny i kamienicę bym poznał... Jedź pan pod numer brnaście...

Felkowi serce biło coraz mocniej. Jeszcze są dwa numery parzyste na „naście”, 16-ty i 18-ty. Jeżeli pasażer i tu nie wsiądzie, to znaczy, że chce jechać pod numer nieparzysty... A wtedy!... wszystko przepadło! Zośka go nie kocha!

Pod numerem 16-tym pasażer też nie chciał wsiąść.

— To nie tu! — mrucał u parcie.

Pod 18-tym Felk ze łzami w oczach zaczął mu perswadować.

— To na pewno tu, panie szanowny. Popatrz pan tylko! Kamienica elegancka, świeżo pomalowana. A po drugiej stronie same odrapane rudery. Pan szanowny nie wygląda na takiego koleżę, który by w starej chałupie mieszkał.

Koleżka z całą pewnością w tym nowym domu zamieszkuje.

Pijany pasażer dał się przekonać. Zapłacił za kurs i chwytając krokiem wszedł do bramy oznaczonej numerem 18-tym.

Spocony Felk wrócił na koziół.

— Pod parzysty numer gościa odstawiłem — pomyślał zadowolony. — To znaczy, że Zośka mnie kocha.

— Ale już po chwili ogarnęły go wątpliwości.

Właściwie sam namówił pasażera na 18-ty numer. A może gość chciał jechać pod nieparzysty?... Wroźba nie jest zupełnie pewna.

— Muszę się Zośki spytać! — postanowił i energicznie strzelił z bata.

Pod bramą stała Zośka z szoferem Bolkim. Kiedy Felk nadjechał, Bolek spojrzął na niego gniewnie i zwrócił się do Zośki.

— Zośka! Czego ten facet tu chce?

Zośka czule spojrzęła na Bolka.

— A nie Boluś! To tylko taki znajomy... przychodzi czasem.

— Pod zły numer gościa zawiozłem — myślał zgnębiony Felk, wdrapując się na koziół. — Nie znajdzie kolegi pod 18-tym. Kolega mieszka pod numerem nieparzystym.

Napoleon Sądek.

Zdemaskowanie oszusta

Mieczysław Banasiak, właściciel pracowni kuśnierskiej na Placu 3 Krzyży w Warszawie, wpadł na oryginalny sposób do konywania przestępstw.

W okresie pełnego sezonu, kiedy popyt na futra jest znaczny, posyłał do składów futrzarskich, prosząc o wypożyczenie skór, a to pod pozorem, że ma chętnego nabywcę. Właściciele składów chętnie na to przystawali, ale kiedy po pewnym czasie żądali zwrotu skór, Banasiak cynicznie oświadczał, że skóry nabył i pieniądze uścił.

Kiedy pokrzywdzeni zwracali się ze skargami do prokuratora, Banasiak powoływał się na świadków, którzy potwierdzali, iż byli obecni przy nabyciu przez Banasiaka skór i uiszczaniu należności.

Wreszcie oszukańcze machinacje Banasiaka zdemaskowano i wczoraj stanął on przed Sądem Okręgowym w Warszawie, oskarżony o przywłaszcze

nie skór firmy „Karakul” na łączną wartość 5.000 zł.

GIEŁDA

Devizy: Holandia 288,90; Berlin 212,78; Bruksela 88,85; Gdańsk 100,20; Kopenhaga 115,60; Helsinki 11,47; Londyn 25,89; Nowy Jork 5,27 i pół; Oslo 130,05; Paryż 23,53; Praga 18,58; Zurich 120,40; Wiedeń 99,20.

Papiery procentowe: 4% poź. konsolid. 53,50; 7% poź. stabil. 368,00; poź. prem. inwest. 63,75; 4% państw. poź. prem. dolar. 44,50; 6 proc. poź. dolar. 54,50; 8 proc. L. Z. Komun. Banku gosp. kraj. 94,00 (w proc.); 8 proc. oblig. Komun. Banku gosp. kraj. 94,00.

Akcje: B. Polski 102,00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 50,50; Węgiel 19,50; Ostrowiec 28,00; Haberbusch 58,00.

RADIO

6.30 „Kiedy ranne wstają zorze”, 6.35 Gimnastyka, 6.50 Muzyka, 7.25 „Parę informacji”, 7.30 Muzyka, 8.00 Audycja dla szkół, 8.10 Przerwa, 11.30 Audycja dla szkół — „Spiewajmy piosenki”, 11.57 Sygnał czasu i hejnał, 12.05 Koncert popularny w wyk. ork. reprezentacyjnej Kolejowej Przy-sposobienia Wojskowego, 14.30 „Skrytka rolnicza”, 13.00 Przerwa, 14.30 Teatr Wyobraźni: „Siuchowisko dla dzieci starszych p. l. „Związek 4-ch zachów”, 15.00 Wiadomości gospodarcze, 15.15 Koncert rozrywkowy, 16.00 Nasz program, 16.10 Życie kulturalne stolicy, 16.15 Melodie Suppé’go, 17.00 Koncert solistów, 17.50 Przegląd wydawnictw, 18.00 Pogadanka aktualna, 18.10 Wiadomości sportowe, 18.20 Muzyka lekka, 18.50 Pogadanka aktualna, 19.00 Audycja dla Polaków za granicą: „Nasze rolnictwo”, 19.30 „Salon Choufleury” — operetka w I. akcie J. Offenbacha, 20.30 Nowości literackie, 20.55 Pogadanka aktualna, 21.00 Koncert wieczorny, 22.00 „Kukułka wileńska”, 22.30 Mała Ork. P. R. z udziałem Czwórki Radiowej.

WARSAWA II (Mokotów).
Fala 216,8.

13.10—14.30 Koncert popularny z udziałem Lucyny Szczepańskiej i Mieczysława Saleckiego. 14.35—15.30 Muzyka rozrywkowa. 23.05—24.00 Mała Ork. P. R. z udziałem Czwórki Radiowej.

Decyzja sądu w sprawie „Europy”

Wczoraj wydział handlowy Sądu Okręgowego w Warszawie ogłosił orzeczenie w sprawie towarzystwa ubezpieczeń „Europa”, co do którego, jak wiadomo, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń żądał ogłoszenia upadłości, a likwidatorzy tego towarzystwa prosili o wszczęcie postępowania układowego z wierzycielami.

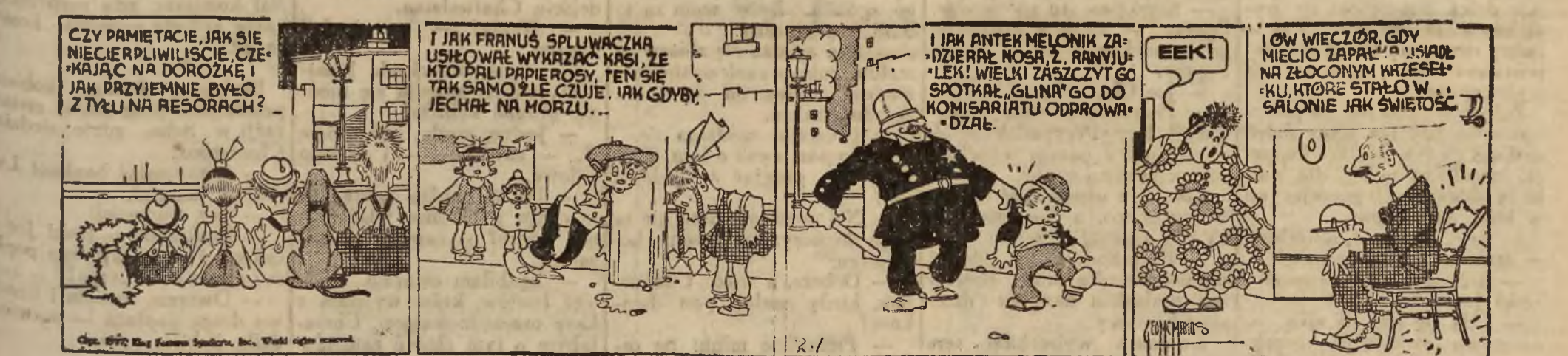
Sąd nakazał zbadanie wartości majątku nieruchomości towarzystwa i powołał komisję, złożoną z 3 biegłych, którzy w ciągu miesiąca mają wydać swą opinię.

Samolot — wielokrotnie szybszy od pociągu.

Tarapaty pana taty

Ucieszne przygody Walentego Grypki

Strapiiony pan Grypka wspomina wesole czasy dzieciństwa...

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Student Charewicz został w końcu współpracownikiem służby ochrony warszawskiej Iwanowa i dostarczył mu przede wszystkim materiału, oskarżającego podkomisarza Grüna o łapownictwo i współdziałanie z kryminalistami. Iwanow obawiając się, by sprawki Grüna nie wyszły na jaw, zawezwał go i oświadczył, że udziela mu dymisji. Grün nie zmieształ się wcale, natomiast w odpowiedzi pokazał pułkownikowi pewną notatkę w swym kalendarzyku.

Iwanow zadrżał.

W notesiku Grüna zauważył jedno tylko słowo: Iwiński — 20.000 rubli. Tak, ten lotr wie o wszystkim! Iwanow otrzymał od kupca Iwińskiego 20.000 rubli w zamian za zatuszowanie jego kryminalnych spraw.

Pewnego dnia agenci Iwanowa, poszukując jakiegoś przestępcy, natknęli się w sklepie Iwińskiego na świetnie urządzonej fabryce fałszywych pieniędzy. Sprawa podpadała właściwie pod kompetencje policji kryminalnej — ale Iwanow, który wtedy właśnie wydał większą sumę na jedną ze swych kochanek, szukał „pobocznych zarobków”. Iwińskiego sprowadzono do gabinetu szefa ochrony.

— Panie pułkowniku, powiem waszej ekscelencji wszystko, ale musimy pozostać sami w pokoju...

Gdy Iwanow rozkazał wszystkim wyjść, odezwał się „jubiler”:

— Panie pułkowniku, daję 5.000 za natychmiastowe wypuszczenie mnie na wolność...

— Jak pan śmie proponować łapówkę oficerowi policji! — krzyknął Iwanow. — Wytoczę panu dodatkową sprawę za to!

— Ciszej, panie pułkowniku — wciąż spokojnie mówił Iwiński. — Wobec tego daję 10.000...

Ton Iwanowa zlagodniał. Niemniej jednak surowo odrzekł:

— Proszę pana, miał pan zamiar złożyć dokładne zeznania...

— Wobec tego ofiaruję waszej ekscelencji 15.000 rubli...

— A więc: przyznaje się pan do tego, że zorganizował pan bandę fałszerzy?

Zrezygnowanym głosem odrzekł Iwiński:

— Ha, trudno, panie pułkowniku — 20.000 rubli, no i coś z biżuterii dla przyjaciółki waszej ekscelencji... Proszę mnie więcej nie dręczyć, bo naprawdę więcej dać nie mogę...

Iwanow zamyślił się: w końcu dobił targu. Po kilku dniach Iwiński został zwolniony, a Iwanow zgarnął dwadzieścia tysięcy rubli. Sądził, że nikt o tym nie wie — a tu okazuje się, że Grün jest dokładnie o wszystkim poinformowany! Grün zauważył, jak piorunujące wrażenie wywarła ta notatka na pułkowniku. Uśmiechnął się szelmowsko i cichym głosem powiedział:

— Panie pułkowniku, a ja otrzymałem wówczas tylko 200 rubli, za milczenie. Jesteśmy zatem współpracownikami...

— Hm, hm... — chrząkał i krztusił się Iwanow, nie wiedząc sam, jak teraz wybrnąć z sytuacji. Trzeba przecież jakoś wyczołgać się, bo ten Grün jest zdolny teraz wsypać go wraz ze sobą. — Hm, tak... Nie przeczę, że ma pan wielkie zasługi... Musi pan jednak wziąć pod uwagę moją sytuację również... Jestem odpowiedzialny za wszystko... Hm, dobrze, podpiszę jeszcze dziś wniosek awans...

Rozmowę przerwał dzwonek telefonu. Iwanow

ujął słuchawkę i usłyszał stację międzymiastową. Po chwili rozległ się głos Sasa.

Sas zakomunikował mu niezwykle ważną wiadomość, po otrzymaniu której Iwanow oświadczył:

— No, panie Wiktorze, nasz nowy współpracownik sprawuje się świetnie. Nie traćmy czasu na próżno. Mam dla pana robotę na dzisiaj...

Odwet

Partia odczuwała nadal brak gotówki. Niepodańca ostatnich akcji nie złamała ducha bojowników: trzeba było jednak zaradzić przeciw brakowi pieniędzy, bo i laboratorium chemiczne pochlaniało wielkie sumy, jak również należało utrzymać drukarnię.

Tadeusz wyniósł się z Warszawy na okres kilku miesięcy. Dwukrotna jego ucieczka z więzienia, znajomość licznych szpicliów — czyniło jego dalszy pobyt w murach stolicy wielce niebezpiecznym.

Wraz z nim wyjechała Jadzia. Otrzymali od partii polecenie zorganizowania oddziału bojowców w jednym z miasteczek fabrycznych pod Łodzią. Zamieszkali tam jako małżeństwo Szczerbińscy, za pośrednictwem jednego z zaufanych towarzyszy otrzymał Tadeusz pracę w fabryce, wnet potem również Jadzia otrzymała jakąś robotę.

Po upływie krótkiego czasu zdołał Tadeusz poznać się z wielu robotnikami, spośród których wybrał dziesięciu, których powołał w tajemniczo w zadania organizacji bojowej. Młodzi chłopcy garnęli się do pracy, a odważnych nie brakło.

Co niedziela zbierali się w lesie, gdzie odbywały się ćwiczenia pod dowództwem „towarzysza Jerzego”, jak teraz zвано Tadeusza. Pewnego dnia zebrał Tadeusz „chłopców” i powiedział:

— Chłopcy, szykuje się dla nas pewna robotka... Ale zanim wam powiem o co chodzi, musicie dowiedzieć się, co was oczekuje. Przede wszystkim czeka was śmierć. Idziemy do walki, to znaczy nie tylko my będziemy strzelać, ale i Moskale mają kule, nasze kule przeznaczone dla nich, oni swe kule przeznaczają dla nas...

— Wiemy, wiemy — odezwało się na przemian szeregi głosów — nie boimy się śmierci.

— Otóż jak rzekłem, śmierć nie jest najgorsza... Prócz śmierci czekają was gorsze jeszcze rzeczy. Bo przypuścimy, że idziemy na robotę. Dwóch zabijają, trzech zraniają, złowią i do ochrony, do Warszawy!... A tam jest taki pies, co się zowie Iwanow, drugi, co się nazywa Grün, trzeci Zawarzin i tak dalej. Każdy z tych psów ma swój sposób badania. Jeden daje po mordzie, ale to nie najgorsze. Zaczyna was walić kolbami, nahażkami, rozżarzone igły pakować pod paznokcie, potem po piętach bić, a wciąż jedno w kółko: wydaj towarzyszy, to cię zwolnimy, wydaj towarzyszy... Oczywiście zdarzają się tacy, co nie wytrzymują tych katowań i załamują się... Wobec tego wolę was uprzedzić, niech ci co mają jakiegokolwiek wątpliwości, wyczołgają się obecnie z naszych szeregów. Nie mam żalu do takiego, co teraz odważ-

nie powie: towarzysze, nie rękę za siebie... Przeciwnie, taki to tylko we mnie szacunek wzbudzi, ale taki drań, co teraz niby z nami idzie, a potem jak baba będzie paplał, takiego czeka z naszych bok kulka...

Raz po raz powtarzał Tadeusz swoje lekcje, aż pod wpływem jego słów i za jego namową wyczołgało się trzech towarzyszy.

W taki sposób zostało z dziesięciu tylko siedmiu. Tadeusz dobrał sobie innych młodych chłopców, a poza tym zorganizował jeszcze dziesięciu. Chłopcy paląc się do roboty, poczęli niecierpliwie się. W niedzielę, często po przemówieniach Tadeusza odzywali się:

— Nasz komendant to tylko kazania wygłasza i strzelać nas uczy, nie wiemy po co...

— Towarzyszu — mówili — a kiedy już narzeczcie na robotę pójdziemy, bo to ręka już świerzbi...

Tadeusz uspokajał ich, mówiąc:

— Spokój, chłopcy, spokój, na wszystko będzie czas. Czas na naukę, czas na robotę...

Jadzia tymczasem nie próżnowała. W niedzielę zwykle jeździła do Łodzi, skąd w koszyczku przywoziła to broń, to literaturę. Składano broń w magazynie, zaś literaturę oddawano do fabryki.

Czasem wybierała się Jadzia w niedzielę na spacer do pobliskiego miasteczka. Wałęsała się po mieście, oglądała wszystko, po czym wracała i długo w nocy jeszcze rozprawiała z Tadeuszem.

Razu pewnego, po takiej nocnej rozmowie, powiedziała Tadeusz:

— No, Jadziu, trzeba się zabrać do roboty. Szkoda czasu. Pojedziesz do Warszawy, powiesz, żeby naszykowali dla mnie porządną melinę, przywieziesz mi paszport...

— Kiedy mam pojechać? W niedzielę? — zapytała Jadzia.

— Nie, jutro powiesz majstrowi, że matka twoja zachorowała, zabierzesz się, wyjedziesz, a wrócisz jeszcze z końcem tego tygodnia, bo nie mamy wiele czasu. Wszystkie gotowe, a tu już coś tam węższą. Bo i literatury w fabryce dużo ostatnio, więc psy szukają... Zanim się natkną, chcę się stąd wynieść.

Następnego dnia podczas przerwy w fabryce, udała się Jadzia do kantorki i powiedziała majstrowi:

— Panie majstrze, muszę wyjechać... Matka ciężko zachorowała, jadę do domu, a prosiłabym, żeby dla mnie pracę zachować...

— Dobrze, dobrze — odrzekł majster. — Robotę zostawię dla pani, bo dobra z pani robotnica... Jadzia pojechała.

Wróciła po upływie kilku dni, blada, zmieniona.

— Co się stało? — zapytał Tadeusz. — Paszporty masz?

— Mam — odrzekła Jadzia.

— Ale czemu się tak zmieniła?...

— Przywozłam ci ten list — podała mu kopertę. — Dała go ciotka z Czerniakowa... Myślałam, że to — naszych sprawach, więc go przeczytałam... Masz, czytaj...

Z oczu Jadzi pociekły łzy. Tadeusz szybko przejrzał list.

Dalszy ciąg jutro.

pasta „miki” odnawia buciki

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

Na fermie „przyjaciela”

JAK DALEKO JESZCZE DO TEJ FERMY? GODZINKA JAZDY

BILL POZYSKAŁ ZAUFANIE JOEGO

KIM JEST TEN TWÓJ TAKI... FACET Z FORSA... PORZĄDNY CHŁOP!

JESTEŚMY NA MIEJSCU! A WY CZEGO TU CHCECIE?

OTWÓRZ BRAMĘ, MUTT! TO JA JOE LUKE! NIEZBYT RADOŚNE POJANIE!

JUTRO „SREBRNY LIS”

Teatr im. J. Słowackiego.

„Wesele Figara”.

REPERTUAR KIN:

Adria: „Człowiek lew” i „Pieśniarz Wiednia”.

Apollo: „Piętro wyżej”.

Atlantic: „Matura” i „Papa się żeni”.

Bagatela: „Krwawe perty” i rewia: „Wesołe święta”.

Dom Żołnierza: „Ostatni posterunek”.

Promień: „Kaprysta milionera”.

Stella: „Barbara Radziwiłłówna”.

Sztuka: „Bogate biedactwo”.

Swit: „Ordynat Michorowski”.

Uciecha: „Dyplomatyczna żona”.

Wanda: „Dama kamelkowa”.

PROGRAM RADIOWY.

Kraków godz. 7.25 Kilka informacji 7.30 Muzyka poranna z płyt, 12.03 Koncert ork. salon., 12.50 Trybuna młodych, 13.30 Koncert życzeń z płyt, 15.15 Muzyka lekka z płyt 15.30 Muzyka z płyt, 16 Pogadanka aktualna, 16.10 Wiadomości z dnia 18.25 Muzyka z płyt 18.45 Program na dzień następny

Nocny dyżur aptek:

Apteka pod Złotym Tygrysem, Szczyńska 1, pod Aniołem Stróżem, Kościuszki 18, pod Temidą, Długa 66, pod Barankiem, Mikołajska 4, Apteka Niebieska, Starowiślna 77.

Samobójstwo 60-letniej kobiety

W rzeczywistości przy ul. Rycerskiej 26 we Lwowie, popełniła samobójstwo przez powieszenie się 60 letnia Rozalia Mischel. Wzwany lekarz Pogotowia stwierdził już tylko śmierć.

Senzacyjna nowość!!!

Nowo otwarty

Magazyn Konfekcyjny

Kraków, Starowiślna 77

Sprzedaż gotówkowa i ratalna

Najnowsze płaszcze, kostjomy, suknie, bluzki, szlafroki i spodnice. Po cenach najniższych

Rozprucie kasy w Krakowie

Wczoraj w nocy włamali się niewyśledzeni osobnicy do firmy „Huty Stalowe Schoeller Bleckman” przy ul. J. Piłsudskiego 20.

Włamywacze rozpruli kasę ogniotrwałą. Znaleźli tam 761 zł. 80 gr. które zrabowali.

Zawiadomione o włamaniu władze wszczęły energiczne dochodzenia.

Ze sportu:

W dniu dzisiejszym rozegrane zostaną zawody piłkarskie między Garbarnią i b. a Makkabi.

Zawody te odbędą się o godz. 16.30 na boisku Makkabi. Sędziować będzie p. Matusiński.

O godz. 14.30 odbędą się na temże boisku zawody piłkarskie między Makkabią II. a Unią II. Sędziować będzie p. Jakóbiec.

KRONIKA KRAKOWA

Ze świata pracy.

Suchardowcy nie dadzą się szykanować

Tydz. Rob. donosi: W fabryce czekolady „Suchard” w Krakowie w ub. tygodniu wybuchł zatarg, który powinien mieć duże pedagogiczne znaczenie dla robotników zakładów, stosujących turnusy urlopowe.

Mianowicie zarząd fabryki począł pod pozorem, że nie ma zamówień stosować turnusy urlopowe.

Na turnusy te, dziwnym jakimś zbiegiem okoliczności zaczęto wysyłać tylko takich robotników którzy kiedyś, lub gdzieś narazili się zarządowi fabryki.

Lecz robotnicy w fabryce „Suchard” posiadają czujną i baczną organizację; zaraz na drugi dzień gdy tylko rozeszła się wieść, kto poszedł na urlop, ogłoszono jednogodzinny strajk, jako ostrzeżenie pod adresem fabrykanta, by poniechał wszelkie myśli o jakichkolwiek szykanach. Jedna godzina strajku wystarczyła. Zarząd zaprosił na konferencję delegację robotników, na której doszło do porozumienia między stronami. Zarząd fabryki cofnął się i zamiast turnusów będą odciążone stosowane zwyczajne płatne urlopy. To stanowisko robotników fabryki Suchard powinno stać się przykładem dla innych fabryk, w jaki sposób należy się bronić przed niczym nieusprawiedliwionymi szykanami kapitalistów.

Rewizja w St on. Nar. w Krakowie

Onegdaj wieczorem władze śledcze przeprowadziły w lokalu zarządu grodzkiego Stronnictwa Narodowego w Rynku Głównym 6, rewizję w poszukiwaniu afiszy wydanych przez Stronnictwo o niedzielnym zebraniu członkowskim Str. Nar.

Włamanie do kościoła

W nocy dokonano włamania do kościoła w Borku Fałęckim. Oto niewyśledzeni świętokradcy, tępem narzędziem podważyli jedno z okien kościelnych, w drugim wybili szybę i odsunawszy rygle okienne zdołali dostać się do wnętrza kościoła.

Tam usiłowali wyłamać drzwiarki tabernaculum. Nóż jednak użyty do tego złamał się. Nic zatem nie ukradłszy świętokradcy zbiegli.

CHROMOWANIE, niklowanie, miedzianowanie, polerowanie: Niklor Chrom, Kraków, Tarłowska 6, boczna Zwierzynieckiej, tel. 119-61

Lotem podróżujemy: najbardziej komfortowo najszybciej, tanio.

Dookoła krwawego dramatu wśród lekarzy krak.

Sensacyjna sprawa zabójstwa na ul. Paderewskiego w Krakowie, którego ofiarą padł lekarz ś. p. Wójtowicz jest w dalszym ciągu przedmiotem śledztwa sądowego. Równocześnie prowadzone jest przez lekarzy biegłych badanie stanu umysłowego zabójcy, Stanisława Góry.

Badania biegłych potrwać jeszcze kilkanaście dni, poczem opinia lekarska przesłana będzie sądziemu śledczemu.

O ile biegli uznają Górę za umysłowo zdrowego, wówczas w najbliższym czasie nastąpi zamknięcie śledztwa i przesłanie sprawy do Prokuratury. O ileby jednak Góra uznany został za niepoczytalnego, wówczas śledztwo będzie umorzona, a Góra umieszczony będzie w zakładzie dla umysłowo chorych.

O ileby sprawa miała znaleźć swój epilog przed sądem, wówczas duże znaczenie mieć będą

zeznania owej kobiety, która stanowią jedną z nici, łączących zabójcę z jego ofiarą. Wiadome jest, że Góra poznał w jednym z letnisk młodą kobietę, która następnie z nim zerwała. W jakiś czas później kobieta leczyla się u dr. Wójtowicza i mówiono o tym, że wystąpi ona na drogę sądową przeciw Górze, a dr.

Wójtowicz będzie w procesie tym świadkiem.

Obecnie nastąpiło przesłuchanie tej kobiety przez sędziego śledczego. Wynik przesłuchania trzymany jest w tajemnicy, o ileby jednak doszło do procesu, będzie on miał duże znaczenie dla tej sprawy.

U W A G A!!!

U W A G A!!!

TANI TYDZIEŃ

we firmie „GALANTERIA” S. Feldmans
Kraków KRAKOWSKA 14.

Koszule męskie sportowe od 2.50

„ damskie „ 1.70

„ dzieciinne „ 0.60

pończochy damskie „ 0.90

„ męskie „ 0.80

pończochy dzieciinne od 0.40

skarpety „ 0.30

kravaty elastyczne „ 0.80

rękawiczki modne „ 1.—

wyprawki dzieciinne „ 1.50

oraz wiele innych artykułów, wchodzących w zakres galanterii męskiej i damskiej. — Kosmetyka w wielkim wyborze.

Samobójstwo w hotelu na ul. Floriańskiej

Do hotelu Polskiego przy ul. Floriańskiej w Krakowie wezwano onegdaj pogotowie ratunkowe, gdzie 26-letnia Irena Drozdowska, żona fotografa, zam. w

Katowicach przy ul. Kopernika 6, usiłowała pozbawić się życia przez zażycie luminalu. Po przepłukaniu żołądka przewieziono ją w stanie ciężkim do szpitala św.

Lazarza. Jak wiadomo w Hotelu Polskim niedawno popełnili samobójstwo Grzeszolscy.

Włamywacze przed sądem krak.

Sąd apelacyjny w Krakowie rozpatrywał wczoraj sprawę Stanisława Barana i Stanisława Jarząbka skazanych wyrokiem sądu okręgowego I. instancji Barana na 18 mies. więzienia zaś Jarząbka na 6 miesięcy więzienia.

Dnia 12 na 13 października ub. r. w Krakowie włamali się do mieszkania Ignacego Müllera, przy ul. Gen. Bema 24, celem zabrania różnych towarów na kwotę 6 tys. zł., zostali jednak spłoszeni i aresztowani.

Sąd wyrok I. instancji zatwierdził.

Rozprawie przewodniczył s. a dr. Łaba, osk. prok. dr. Gintner bronił adw. dr. Knoebel.

Ukradł wełnę a sąd go uwolnił

Sąd odwoławczy przy sądzie okręgowym karnym w Krakowie rozpatrywał wczoraj sprawę Karola Znaleźniaka, robotnika z Mydlnik. Znaleźniak dn. 6 października ub. r. skradł z pociągu

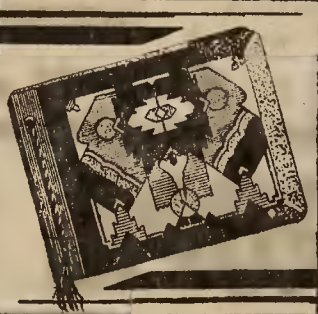
w Mydlnikach 27 kg. wełny wartości 280 zł. którą chciał sprzedać niejakiemu Szczepanikowej.

Sąd skazał Znaleźniaka na 6 mies. więzienia. Od tego wyroku Znaleźniak apelował. Wczorajpo

przeprowadzonej sprawie s. o. dr. Horski uwolnił Znaleźniaka od winy i kary. Oskarżał prok. dr. Klimczyk, bronił adw. dr. Jan Pleszowski.

Najmilszy podarunek imieininowy

ALBUMY AMATORSKIE najtańsza wytwórnia S. RAUCHER KRAKÓW KRAKOWSKA 29 Telefon Nr. 154-67

Krwawa bójka na Prądniku

W piątek w nocy, o godz. 2.30 wynikła bójka na tle porachunków osobistych pomiędzy 25-letnim handlarzem jarzyn Janem Ha-

bacem, zam. w Prądniku Białym ul. Urlików 2, a 38-letnim mechanikiem Witoldem Urbasem, zam. w Krakowie przy ul. Baja-

na 163. Obu mocno poturbowanych przewieziono do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

Zniżka do kin: „Atlantic”, „Adria”, „Swit”

dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”
Ważna tylko w dniu 17 kwietnia 1937

OGŁASZAJCIE SIĘ

W „OST. WIADOMOŚCIACH”!

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródku 2. — Telefon 173-82. Redaktor przyjmuje od godz. 16—17.

CENY OGŁOSZEŃ: W kronice krakowskiej 1 wiersz mm. 1 zł. Cała strona 1000 zł. — Drobne 10 groszy za wyraz. — Poszukiwania pracy 5 groszy za wyraz